

MILLORAR EL DEBAT PÚBLIC ÉS ENFORTIR LA QUALITAT DE LA DEMOCRÀCIA

- Preservar la qualitat de la democràcia requereix un esforç permanent. Perquè la democràcia no és mai un punt d'arribada definitiu. Sempre disposem d'un marge per aprofundir-la i fer-la avançar. I sempre correm el risc de degradar-la i deixar que la substitueixi qualsevol forma d'autoritarisme.
- Per això mateix, el que afebleix i posa en crisi un sistema democràtic no és solament l'atac del seus adversaris, sinó sovint l'afebliment de l'adhesió i la defensa del seus partidaris i dels seus responsables. Qualsevol agressió als drets de la ciutadania i la ineficiència del sistema polític per a garantir-los afecta directament els fonaments democràtics.
- Això passa quan s'apliquen polítiques que perjudiquen els drets econòmics i socials, agreujant les desigualtats entre els ciutadans. Però passa també quan es prenen decisions i s'adopten conductes que poden vulnerar drets bàsics de ciutadania com són el dret a la privacitat en les seves comunicacions personals o el dret a rebre informació veraç d'aquells que tenen l'obligació de facilitar-la com a responsables polítics o com a professionals de la comunicació.
- De vegades, sembla com si algunes actuacions partidistes -especialment, des de posicions autoritàries i excoients- es concentressin en extrepar les diferències en comptes de buscar els punts d'acord que podrien facilitar la resolució dels problemes d'interès general. Sovint es degrada la legítima polèmica política amb l'ús d'un llenguatge agressiu en el que abunden l'insult, la falsedat i la caricaturització de les posicions de l'adversari en lloc de la proposta i de l'argument en favor de les posicions pròpies. Aquesta dinàmica destructiva s'aguditza quan el mal ús de les xarxes socials i el sensacionalisme d'alguns mitjans de comunicació configuren un debat públic en el que predominen les reaccions emocionals per damunt de les reflexions ben argumentades.
- El resultat final d'aquesta degradació és una pèrdua creixent de confiança en les institucions, en les persones que les representen i les gestionen i, finalment, en la mateixa política democràtica com a instrument de convivència. D'aquesta manera, es posa en risc el conjunt del funcionament institucional i la seva legitimitat en benefici de propostes contraries a la democràcia. Degradació del debat polític i autoritarisme s'alimenten mútuament, tal com està passant en altres parts d'Europa i en el nostre escenari polític.
- Per aquest motiu, les entitats i persones sotasignades insten els representants institucionals, els dirigents polítics i els professionals de la comunicació a fer seva aquesta preocupació i a afavorir plantejaments i formes d'expressió que ajudin a consolidar la qualitat de les institucions democràtiques com a instrument per gestionar els conflictes des del respecte personal i l'anàlisi dels arguments de totes les parts, evitant altres formes que les desfiguren, malmeten i desacrediten. Demanem, per tant, un esforç col·lectiu per rectificar les dinàmiques denunciades, millorar la qualitat del debat públic i, com a conseqüència, protegir i enfortir la nostra democràcia.

- Fundació Campalans
- Fundació Catalunya-Europa
- Fundació Cipriano García-CCOO

- Fundació Irla
- Fundació Nous Horitzons
- Fundació Sentit Comú

Barcelona, juny de 2022.